درعلیه ده غلطه ده آره‌ویلك غزته‌سی ادارهٔ‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԵՐԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Տր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոսքայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Ցեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Տեսակցութեան համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱԼՔՈԼԻՆ ԴԷՄ

Մէկ–երկու թերթեր հրատարակեցին, այս օրերս, Պարսկաստանի հակալքոլական ընկերութեան հիմնական կանոնադիրը, ինչպէս նաեւ ծանօթութիւններ այդ մարմնին գործառնութեանց վրայ:

Ահա՛ օրինակ մը որ շատ հեռուներէն գալուն համար՝ չի կրնար որ եւ է ձեւի տակ հետաքրքիր ըլլալու իր հանգամանքը: «Մանչերու Թշնամի»ն՝ դպրոցական աղոց ու դեռատի պատանիներու աւերիչ մէկ մոլութեանը դէմ մաքառելու նամանաւոր գրքոյկ մըն էր միայն: Դաւրէժի Հայոց այս բարեբար ձեռնարկութիւնը «Մարդկութեան Թշնամի»ին՝ ալքոլամոլութեան դէմ մաքառելու նպատակ ունեցող հաստատութիւն մըն է: Առաջին օժանդակութիւնը՝ գրիչէ ու հրապարակագրութենէ կը սպասէ ան, իրեն նպատակ դրած ըլլալով,—«Ալքոլականութեան չարիքները եւ նրա տարածումը արգիլելու համար պրօպականտա անել թէ՛ հրապարակային դասախօսութիւններով, թէ՛ յօդուածներով եւ թէ՛ բրօշիւրներով»: Այս երեք միջոցներուն միջինը մանաւանդ, ա՛յ ծախքի կը կարօտի, ա՛յ ալ մեծ յանդգնութեան. իրենց համայնքին օգտակար հանդիսանալու ատմանուած այս գրելու կարողութեամբ օժտուած բժիշկներ կրնան մեծ դեր մը կատարել ժողովրդային յօդուածներու չարքի մը նիւթ ընտրելով ալքոլամոլութիւնը, պարզելով անոր վրայ ա՛յ թէ ընդհանուր տեսութիւններ՝ այլ վիճակագրական ծանօթութիւններ, թէ արբեցութիւնը որքա՛ն զոհեր կը տանի ամէն տարի ամէն երկիրներու մէջ. թէ ընտանեկան յարկերու տակ ինչ աղէտներ կը դրծէ, պատմել այն տխուր տառմները որոնց սկզբնապատճառը կամ չարժառիթը նոյն այդ մոլութիւնն է: Ունեցած ենք եւ ունինք բժիշկներ որոնք երբեմնակի կը գրեն այս նիւթին վրայ. բայց պատահական գրբուածները չեն ազդեր. պէտք է լրագրութիւնը իր «Հակալքոլական» գլուխը ունենայ՝ ինչպէս ունի Տնտեսականը կամ Բժշկականը, որ իր յարատեւ ու բազմաթիւ ընթերցողներուն վրայ ազդէ վերջ ի վերջոյ, նոր զրկանք պատճառելով ոգելից ըմպելիներէն ու կեանքեր փրկելով:

Ոչ նուազ ուշագրաւ է երկրորդ յօդուածին առաջին որամադրութիւնը. — «Համարձակ եւ խնդրել կրթական գործիչներին, որ դպրոցներում ալքօլի վնասները աշակերտներին բացատրեն եւայլն:» Դպրոցական գործիչներ ըսուածը՝ ուսուցիչներն ու դաստիարակներն են, որոնք իրապէս փրկարար դեր մը կրնան կատարել այս ուղղութեամբ, իրենց խնամքին յանձնուած մատաղ սերունդը կանուխէն զգուշացնելով ալքոլէն, անկէ զզուեցնելու, երբ ըմպելիքին համն իսկ դեռ առած չեն: Այսօր, Պոլսահայ դպրոցներուն մէկ մասը ունին իրենց այցելու բժիշկները, որոնք պատուակալ կերպով դասախօսութիւններ ստանձնած են՝ առողջաբանութեան վրայ. ասոնց մշակելիք է՛ն կենսական ճիւղերէն մէկը կրնայ ըլլալ արբեցութեան չարիքը: Սխալ է մտածելը թէ տղան, դպրոցի գրասեղաններուն վրայէն, գաղափար չունի ալքոլի կամ ալքոլամոլութեան վրայ. անոնցմէ տասնին հինգը՝ եւ գուցէ աւելի համեմատութեամբ՝ իրիկունը, ուշ տանն, ականատես կ'ըլլան ընտանիքին անդամներէն հասկնալի լեզուով մը ու անոնց թարմ երեւակայութեանը վրայ տպաւորելու չափ զօրեղ նկարագրութիւններով: Ժողովուրդները զբաղեցնող այս հարցը, մեզի՝ Հայերուս համար, աննկատ ու անշնչարելի մնացած է դրեթէ, եւ աւելի ուշադրութիւն կը դարձնենք տիրացուական ճղճիմ խնդիրներու վրայ, դպրոցներու շուրջը կամ մեր հանրային կեանքին մէջ, քան ալքոլամոլութեան վրայ, որ սերունդներ կը փճացնէ, վաստակ հիւանդկախ ողջա կը հասցնէ,—ալքոլամոլ ծնողաց զաւակներ:

Դաւրէժի Հակալքոլական Ընկերութեան կանոնագիրը ու քանի մը յարակից ծանօթութիւնները, զորս հրատարակեցին մեր պաշտօնակիցներէն ամանք, կու գան այժմէութիւնս մը տալ այդ բարոյական ու ֆիզիկական աղէտին: Այսչափը կը բաւէ՞ միթէ:

Եթէ չունինք այդ տեսակ հաստատութիւն մը մեր մէջ, գոնէ կրնանք մեր քարոզիչներուն, մեր գրչի տէր բժիշկներուն մեր դաստիարակներուն օժանդակութիւնը վայելել, ժողովուրդին ամէն դասակարգերուն մտքին մէջ տեղաւորելու համար անոր կործանարար հետեւանքները:

Տ. Ա.

ԱՒՈՒՐ ՊՍՏՇԱԶԻ ԽՕՍՔԵՐ

«ՄՕՏԱ» ՄԸ ՈՐ ՉԻ ՓՈԽՈՒԻՐ

Այն օրը, ամէնքս ալ, ամբողջ դասարանը, չոր հաց կերանք, որովհետեւ դաս կարդացած ժամանակ խնդալու առնրնական յանդգնութիւնը ունեցած էինք:

Կատակ չէր ըլլար մեր պատուելիին հետ, ու յետոյ, դեռ այն առեն Պաւղոս չէր հրատարակած իր «Ինդալու Հոգեբանութիւնը», ու մարդուկը, արդար բարկութեամբ բարբռքած, խիղճը լուեցուցած էր՝ մեզ զրկելով մեր կերակուրներէն, զորս ամենայն պաղարեամբ իր փորը իջեցուցեր էր...:

Ընթերցանութեան դասերնիս էր պատմութիւնը երկու ճամբորդներուն, որոնք միասին պանդուկ կ'իջնեն, ու ճաշի ժամուն, մէկը իր առոյնը կը գտնէ քանի մը ոսկոր, ու միւսը դէղ մը խոտ.... պատճառ, որովհետեւ զիրար այդ կերակուրները ուտող անասուններու անունով ճանչցուցեր էին պանդուկապետին, իրարմէ գաղտնի...:

Եւ սակայն, եթէ հիմնական խելքս ըլլար, որ նորէն համբաւաւոր բան մը չէ, չպիտի խնդայի:

Ես որ տաքաներուն ամէնէն նեղը, կոլիկներուն ամէնէն սրածայրը, օձիքներուն ամէնէն բարձրը, ու գիլեթներուն ամէնէն դոցը կը գործածեմ, եւ փողկապներս իրարու ետեւէ պաշտօնական կ'ընեմ, մէկ խօսքով «մօտա»յի կը հետեւիմ, ու նոյն իսկ հաշակս ալ «մօտա»ին յարմարցուցած եմ, հաւնելով այն կինիկներուն ու աղիկներուն, որոնք չեն քալեր այլ կը ցատկտեն, տաքերին սեղմուած ըլլալով չորս սանթիմ լայնք ունեցող կոլիկներու մէջ, եւ որոնց իրանը առաջ դացած է, ու նոյն չափով ալ ետ դացած... հակափորը, կ'ապահովցնեմ որ չպիտի խնդայի, որովհետեւ այդ ճամբորդներն ալ ինծի պէս «մօտա»յի հետեւողներ պիտի դաւնէի...:

Ամէն տարի, ամէն եղանակի «մօտան» կը փոխուի, «կառոսնկ»ները, «քանոթիկ»ները եւ «պօէր» գլխարկները իրարու կը յաջորդեն, «քօլան» վէշերը «քլօշ» կ'ըլլան կամ vice versa, թեւերը կը եղծան կամ կղերականի մը հագուստին թեւերուն հատեմատութիւնները կ'առնեն, «քոռսէ»ները կ'երկննան կամ կը կարճնան, երկայն «sac»երը մէջտեղերէն կէս կ'ըլլան, հարիւրնոսական գրպանները տեղի կուտան չեղ բացուած գրպաններուն. ալ ի՞նչ գիտնամ, այնքա՛ն բաներ կը փոխուին, «տէմօռէ» կ'ըլլան, եւ սակայն բան մը կայ որ մարդոց հետ պիտի ապրի, չպիտի հիննայ, մինչ en vogue պիտի ըլլայ, մարդու չհաւնիլն է ասիկա:

Անիրատակ ու նախապատմական դաբերէ ի վեր այս հիւանդութիւնը ունի մարդկութիւնը, եւ դեռ չատ առեն պիտի քաշէ...:

Պզտիկ տղայէն բռնէ մինչեւ կորաքամակ ծերը, ծառայէն մինչեւ ջոջ խանութպան, իրենց կարգին, չեն հաւնիր: Ու մէկ մը որ խոստովանեցանք թէ ատիկա հիւանդութիւն է, սկսինք անոր տզրկանները դանել, բայց սա ըսիմ որ յառաջկայն բժշկական Ակադեմիին զեկուցում մը պիտի ընեմ, տալով այս յօդուածիս տապէ վերնագիր մը. Contribution à l'étude...ու կը յուսամ որ հիւծախախն չհնուկը դանող Տքթ. Մարմարէքքին չպի համաւ մըն ալ ես չահիմ:

Մենք, ամէնքս ալ, որ բանի չենք հաւնիր, երեք դասակարգի բաժնած եմ:

Անոնք որ հպարտ են, ու բանի մը հաւնիլը, իրենց «քիպէր»ին չեն կերցըներ...:

Անոնք որ բան մը չեն դիտեր, եւ սակայն չեն հաւնիր, բան դիտցողի մը երեւիլը առնելու համար...:

Ու յետոյ անոնք որ առանց իրենք ալ դիտնալու թէ ի՛նչ է պատճառը, հետեւելով սա վերիններուն, բանի չեն հաւնիր...:

Կը տեսնէք որ հակառակ երեք բաժանում ընելուս, ասոնք ամէնքը մէկ են. երեքի բաժնելով, հետեւեցայ սովորութեան մը որ ա՛լ նաւիրական դարձած է, «ֆիլմ»ները երեք անգամ բակալ կը նետուն, թուղթ բացողը երեք անգամ կը փորձէ, մէկու մը սպառնացած առենդ, երեք անգամ կ'ազդարարես. ծառայիդ ճամբայ ասած առենդ, երեք օր պայմանաժամ կուտաս, ու յետոյ, մեր գոյութիւնը երեք բալ ունի, ծնունդը, կեանքը, եւ մահը. ասիկա իմ գիւտս է, մի՛ մոռնաք...:

Հիմա սկսինք. մտածեցէք որ ես իմ վրաս թաղական ըլլալու ամէն յատկութիւն ունիմ, թէեւ քառանկիւնագլուխ չեմ, յատկութիւն մը որ d'après Կավռոյ, անհրաժեշտ է թաղական ըլլալու համար: Նոր ընտրուած առենս, խորհրդարանին մէջ բարձր ձայնով կը պոռամ.

—Աղա՛ր, անուսկը հոս ի՞նչ խեղճ վիճակի մէջ է, ի՞նչ տեսակ թաղականութիւն ըրեր են այս մարդիկը...

Ու կը սկսիմ գործիս, մէկին ամառկանը կը դեղեմ, օրինակ կ'առնեմ Իզմիրցի թաղական աղաներէն, ու կը դադրեցնեմ քառասուն տարուան կրթական պաշտօնեայի մը minime հանգստատու թաշակը, ու առեն անցնելէն ետքը.

—Տեսա՞ք, ասանկ կ'ընեն թաղականութիւն, հիանալի պիւտէ, եւեւմատք դիրար կը հակակռեն...

Եւ սակայն, կրնաք վստահ ըլլալ որ, ինծի յաջորդողներն ալ, որովհետեւ օր մը չէ օր մը տեղի պիտի տամ, ինծի համար ալ ճիշդ այս լեզուն պիտի բռնեն, չպիտի հաւնին:

Կանանչս մէջ երկուքը ու էկս յօդուած գրած եմ, թէեւ ասիկա պատճառ չըլլար որ այցեւտանիս վրայ «յօդուածագիր ազգ. լրագրաց» ապել չտամ, եւ սակայն, եթէ ինծի հարցնէք, մէկուն ալ չեմ հաւնիր:

—Աղա՛ր, ի՞նչ պաղ բաներ կը գրե այս ինչը, անանկ յօդուածներ ամառը կը քաշուին...

Եւ կամ.

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէ կոր, թաղ հայերէն սորվի այդ մարդը...

Ու տեղը եկած առենը, կը հասկցնեմ որ, ինձմէ դաս, բոլոր գրողները կուտամ չեն արժեր...:

Քիչ մը անդին թուած բոլոր «չէք»ութեան պայմանները կը միացնեմ վրաս, իրկուընէ իրկուն չիտակ ճամբուն մայթերը կը չափչփեմ. կին մը կ'անցնի, կամ աղջիկ մը, որ իր գեղեցկութեան կը միացնէ անթերի ճաշակով հագուած ըլլալու առաւելութիւնը. ընկերս դիտել կու տայ, եւ սակայն ես, որպէս զի վրաս հիացնել տամ.

—Ատիկա գեղեցի՞կ է, չդիտեցի՞ր աչքերը, ի՞նչ պաղ էին. դուք գեղեցիկը չէք ճանչնար...:

Երբ խօսքը դառնայ խանութպանի մը յաջողութիւններուն վրայ, անմիջապէս մէկը մօտակայ անանկութիւն մը կը դուշակէ. խանգամիտ պաշտօնէի մը յիշատակութիւնը եղած առենը, «խավեարճի» տիպարոսը կուտայ, հարուստ կալուածատէրի մը վրայ խօսուած առենը մէկը կը գտնուի, որ կամաց մը անանց ամէնն ալ գրաւի տակ ըլլալը ձեղի կը վստահացնէ:

Այս ամէն բանի չհաւնելու սովորութիւններս բերին ծամոց ըրած ենք. ամէն բանի չենք հաւնիր, ու ասիկա պատճառ կ'ըլլայ որ յաճախ absurditéներ ըսենք:

* * *

Պոլսէն ոչ շատ հեռու, գիւղ մը, որ զարգացումի տեսակէտով խստոր կը համեմատի հեռաւորութեանը հետ, օր մը քանի մը հոգի, ադիէն անդիէն կը խօսակցէին:

Խօսակիցներուս մէջը, գիւղացիներ ամէնքն ալ, գրոց բոցներ ալ կային, ու անոնցմէ մէկը, չեմ գիտեր խելքին ինչ փչելով:

—Լեզուներուն մէջ ամէնէն հարուսաը յունարէնն է ըսաւ, հպարտ չեչտով մը.

—Ի՜նչ... վրայ բերաւ բարկացած դէմքով մը, ուրիշ գիւղացի մը, որուն չատախօսութիւնը որակելու համար «ժիմի» (ձգուտ) Կարապետ կ'ըսէին, յունարէնը հարո՞ւստ, բան չես գիտեր... հայերէնը աւելի հարուստ է, անոնց մէկ բառին դէմ, հինգ վեց հատ ունինք. նայէ՛, յունարէն «սպաթօ» մը կ'ըսեն, սաս հայերէն. կը սիրեմ, սիրեցի, պի՛ սիրեմ, սիրէ՛, կը տեսնե՞ս հայերէնին հարստութիւնը...

Ու դեռ այս ոճով չարունակեց իր պատճառաբանութիւնը, համեմատած «աման տղաք»ներով ու «մանչ»երով...

Այդ օրէն ի վեր համոզուած եմ մեր լեզուին հարստութեանը...:

ՔԱՄԷԼԻԱ

Բեւռա

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԻՆ

ԵՐԴԻՐԻ ԶԲԱՂՈՒՄՆԵՐ

Տուներ, որոնք կիւրինը չրջապատող բարձրաբերձ լեռներէն փրթած, վար գլորած մայրերու պատրանքը կը թողուն վրաս, դալարիքի մէջ մրրճած, սաղարթներով ակախռուած: Մէկ մասը լերանը սարտուն բալ ձգուած ինչուան գագաթը. միւս մասը՝ ծորձորին մէջ փռուած, բլրակներու, ծմակներու վրայ կառուցուած: Մօվէն՝ Ակը — մէկ ծայրէն միւսը — 3 ժամուան հեռաւորութիւն: Զորին մէջէն անցնող, սողսկող գետակ մը, քաղաքը երկու քի բաժնած է: Դէպէն զուգահեռաբար 100 մէթրի չափ հեռու ու վերօք առաջ մը կը խոխոջէ, ակէն քակելով իր կապոյտ երիզը: Անո՛ւշ, խմեալի՛ ջուր, որուն գլխաւոր մէկ յատկութիւնն է մէջը կենդանի չապրեցնելը: Այս ջուրին մէջ ո՛չ ձուկ կայ, ո՛չ գորտ: Զախ–Զորի (ձախ ձոր) Կիւրինի սիրտը ակօսոր առուն է ու: Զախ–Զոր Կիւրինի սիրտն է. ամէնէն հաչատ մէկ թաղը, լերանը սարտուն ինչուան գագաթը՝ Շուշլուղը, հետեւաբար ամէնէն օդասունը: Միւսը, տափաստան ծորձորին մէջ փռուած Ղազլուն է, խումբը միւս մանր թաղերու. Մինչդեռ Զախ–ձորն ալ մայրն է քանի մը երակ թաղերու: Ուրիշ թաղեր ալ կան մասնաւոր անուններով, բայց կրնամ այս երկուքին մէջ հաշուել:

Եւրոպական տարազով կին՝ քիչ, տղիկ՝ ոչ չատ: Տարէց կիներ եաթմընով անքերի կը հագնին, հարսները՝ պարզ չրջազգեստ: Նորելուկ հարսներ հաղիւ սկսան գործածել փոթաւոր եւ ուռուցաւոր վէրավէտուն լաթեր: Կիւրինցի կինը ա՛յ եւեւէ խառնուեցան խօսակցութեան մէջ. անոնցմէ իւրաքանչիւրին նկատմամբ դիտողութիւն կամ քննադատութիւն մը կ'ընէին, տրտաքին երեւոյթին, փառասիրութիւններուն, ճչմարիտ կամ կեղծ պերճանքին, բարի կամ գէշ համբաւին վրայ: Ու առանց բուռն շեշտի, առանց բամբասելու տենչանքի կատարուած այս խօսակցութիւնը յատուկ էր այդ աշխարհիկ անձերուն, որոնց համար արուեստները խաւսափուկ ժամանց մըն են, վարձառականութիւնը ու ճարտարուեստը՝ մեռեալ տառ, քաղաքականութիւնը՝ արհաւիրքի ու գարշանքի առարկայ մը: Ուստի հարկ կը դգային վայելչասէր կեանքի վերաբերեալ անտիքներով ըղբաղելու:

Դրեթէ ժամ մը ի վեր այս յամր խօսակցութեամբ կը պարապէին, երբ տիկին Թրէզորիէ, կարծես ընդհատելով, հարցուց.

— Բայց ո՞ւր է Օր. Անարիման: Վայրկեանէ մը ի վեր քոյս չի գտնուիր:

Բոլոր նայուածքները դէպի պարապ աթոռը դարձան, ու միեւնոյն առեն տիկին տը Ծանթրնէյ ըսաւ.

— Բայց աւասիկ քարափին վրայ կը պտրտի Բրավանի հետ:

Երկու հարիւր քայլ հեռուն, քարափին երկայնքը, Լիւսի ու Բօլ կը յառաջանային պարաններուն, պարպուած կողմներուն, հիւսիսակողմի փայտերու բարձր դէզերու մէջէն, ծովափին վրայ սկսուած չինութեան մը համար բերուած: Անշարժ մնալէն յոգնած, իրեն անծանօթ եղող մարդոց վրայ փոխանակուած խօսքերէն տաղտկացած, տեղէն ելած էր կամաց մը, ու հեռացած: Բոլ մանկամարդ աղջկան հետն նստած, անոր հետեւած էր, նախ լուռ, Լիւսիին քովն ի վեր քալելով լամբաթար: Ցեռայ, սկսած էին խօսիլ տակաւ, իրենց բարեկամներու խումբէն հեռանալով: Աւազին մէջէն քալելը յոգնեցուցիչ կը թուէր երկուքին ալ. իրարու մտիկ, փոքր քայլեր առնելով կը խօսակցէին: Բաւական հեռացած իրենց չուկէնէն, բնաւ չէին խորհեր իրենց լքած ընկերներուն վրայ:

Արման, իսկոյն ուաքի ելած, կասկածոտ նայուածքով մը կը դիտէր զանոնք: Ինչո՞ւ այդ մտերմական տեսակցութիւնը: Մանաւանդ ինչո՞ւ այդ լուռ փախուստը: Արդէն իսկ կը հաւատար անոնց մտերմութեան եւ կատաղի զայրոյթ մը կը պոռթկար իր մէջ:

— Ի՜հ, ուրեմն, կրնանք պանդոկ դառնալ եւ մենակս պարապուիլ, ըսաւ. Մինա: Մեղ պիտի տեսնեն եւ եա պիտի դառնան անոնք:

(Շարունակելի)

«ԱՐՇԻԵԼՔ»Ի ԹՈՐԹՕՆԸ (75)

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Է.

*Ճալին աւարտումը վերջ մը դրաւ կամարն յաղթանակին, ու ամէն ոք, առենի մը համար, իր անկախութիւնը վերստացաւ: Մեկնելէ առաջ, ձիերը քիչ մը հանգչեցնելու համար, որուհետեւ երթալ պտոյտ կատարել ծովուն եզերքը: Բազմաթիւ նաւակներու քով կանգառին, աւազին վրայ քաշուած, որոնք մակընթացութեան կը սպասէին, ծովին երեսը ելլելու համար: Խոշոր ցիցեր, ամուր կերպով մխրճուած աւազին մէջ, իրար աթոռ կը ծառայէին: Թմբեցուցիչ տաք մը կար. ծովուն հանդէպ, որուն գոյը դեղին էր ծովափը ու կապոյտ՝ բացերը, ամէն ոք մակ կ'ընէր ճերմակ փրփուրներով խծպռտած ալիքներու թաւալումը. անդորր ու լռիկ հանդստաւորութեան մէջ թաղուած էին ամէնքն ալ: Ցեռայ, մտախոհութեամբ, եւ առանց եաին դարձնելու իրենց գլուխները, սկսան խօսակցիլ ծովու լողանքի միջոցներուն, տեղւոյն թատրոնին մէջ տեղի ունենալիք նուագահանդէսին ու քաղնոյին մէջ տրուելիք պարահանդէսին վրայ: Մանօթ անձերու անուններ, որոնք այդ կողմերը կը բնակէին, իրարու հետեւ խառնուեցան խօսակցութեան մէջ. անոնցմէ իւրաքանչիւրին նկատմամբ դիտողութիւն կամ քննադատութիւն մը կ'ընէին, տրտաքին երեւոյթին, փառասիրութիւններուն, ճչմարիտ կամ կեղծ պերճանքին, բարի կամ գէշ համբաւին վրայ: Ու առանց բուռն շեշտի, առանց բամբասելու տենչանքի կատարուած այս խօսակցութիւնը յատուկ էր այդ աշխարհիկ անձերուն, որոնց համար արուեստները խաւսափուկ ժամանց մըն են, վարձառականութիւնը ու ճարտարուեստը՝ մեռեալ տառ, քաղաքականութիւնը՝ արհաւիրքի ու գարշանքի առարկայ մը: Ուստի հարկ կը զգային վայելչասէր կեանքի վերաբերեալ անտիքներով զբաղելու:

Դրեթէ ժամ մը ի վեր այս յամր խօսակցութեամբ կը պարապէին, երբ տիկին Թրէզորիէ, կարծես ընդհատելով, հարցուց.

— Բայց ո՞ւր է Օր. Անարիման: Վայրկեանէ մը ի վեր քոյս չի գտնուիր:

Բոլոր նայուածքները դէպի պարապ աթոռը դարձան, ու միեւնոյն առեն տիկին տը Ծանթրնէյ ըսաւ.

— Բայց աւասիկ քարափին վրայ կը պտրտի Բրավանի հետ:

Երկու հարիւր քայլ հեռուն, քարափին երկայնքը, Լիւսի ու Բօլ կը յառաջանային պարաններուն, պարպուած կողմներուն, հիւսիսակողմի փայտերու բարձր դէզերու մէջէն, ծովափին վրայ սկսուած չինութեան մը համար բերուած: Անշարժ մնալէն յոգնած, իրեն անծանօթ եղող մարդոց վրայ փոխանակուած խօսքերէն տաղտկացած, տեղէն ելած էր կամաց մը, ու հեռացած: Բոլ մանկամարդ աղջկան հետն նստած, անոր հետեւած էր, նախ լուռ, Լիւսիին քովն ի վեր քալելով լամբաթար: Ցեռայ, սկսած էին խօսիլ տակաւ, իրենց բարեկամներու խումբէն հեռանալով: Աւազին մէջէն քալելը յոգնեցուցիչ կը թուէր երկուքին ալ. իրարու մտիկ, փոքր քայլեր առնելով կը խօսակցէին: Բաւական հեռացած իրենց չուկէնէն, բնաւ չէին խորհեր իրենց լքած ընկերներուն վրայ:

Արման, իսկոյն ուաքի ելած, կասկածոտ նայուածքով մը կը դիտէր զանոնք: Ինչո՞ւ այդ մտերմական տեսակցութիւնը: Մանաւանդ ինչո՞ւ այդ լուռ փախուստը: Արդէն իսկ կը հաւատար անոնց մտերմութեան եւ կատաղի զայրոյթ մը կը պոռթկար իր մէջ:

— Ի՜հ, ուրեմն, կրնանք պանդոկ դառնալ եւ մենակս պարապուիլ, ըսաւ. Մինա: Մեղ պիտի տեսնեն եւ եա պիտի դառնան անոնք:

(Շարունակելի)

աղջկանը նկարագիրը իր բուսցուցած ուշնտին տրակէն կը գուշակուի։ Տան աղջիկները, նշանածները մանաւանդ իրեն այցելութեան եկող նշանածին ասկէ տիսնել մը պիտի տայ, որ իր ալնատանքին արդիւնքն է, իր քրտինքովը ոռոգած, իր մատիկներովը խնամած է։ Այս պահուս, ձմրան մէջ, այդ ուշնտին չորացած տերեւիկներ ունիմ գրասեղանիս վրայ, որոնք իրենց անուշիկ աբրուտիները կը մարմնաւորեն երեւակայութեանս մէջ։

Պարտէզներու գիրք կանոնաւորեմը վրայ, հովի փչումներէ թափած անհամար տնաս խեցիկներ (թափած, տըհաս պտուղներ) ու ինկած խնձորներ, որոնք համեղ կ'ըլլան կ'ըսեն, եւ խլմկտուին իրարու ձեռքէ ու միջուկը հանելու չպրասած, չկեղուած կը խածդուռեն։ Աղուոր խնձորին դէմ պիտի չինեն, որ անուշիկ եփելով ուէլել պիտի պատրաստեն։

Անուշիկ զբաղումներ, իրա՛ւ որ։

Սրվագ Կ. Ա. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐԸ ԹԻՊԷԹԻ ՄԷՋ

Անգլիական արշաւանքը. — Ռուս լրագիրներուն կարծիքը. — Անգլիացիներուն ճպաւակը. — Լորդ Քիչներ. — Լորդ Քրզընի ուղեւորութիւնը։

Բեռլին, 27 Նոյ. — Նովոյէ Վրէմիա, վերլուծելով Անգլիոյ կողմէ Թիպէթ դրկուելիք արշաւախումբին ծրագիրը, երկիրը կը յայտնէ թէ մի՛ գուցէ Թիպէթ ամրողջովին ինքայ Անգլիացիներուն ձեռքը։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ բրիտանական ազդեցութիւնը որ Թիբետվի պատերազմին հետեւանքով այնքան ծանրապէս ցնցուեցաւ եւ որ արձագանգ գտաւ կեդրոնական Ասիոյ ամէնէն անմատչելի մասերուն մէջ, այդ կերպով բոլորովին պիտի վերահաստատուի, վասն զի Անգլիա, իր տիրապետութեան տակը առնելով Թիպէթը, աշխարհի ամէնէն զօրաւոր արկերը պիտի նկատուի հինգ հարիւր միլիոնէ աւելի Պուտտայականներու կողմէ։ Նոյնպէս Վրէմիա նաեւ կ'ըսէ, — «Դժուար է յուսալ որ Թիպէթցիները պիտի կրնան եւս մնալ Անգլիացիներուն դէմ։ Անգլիացիները եւ թող չասէ անոնց որ Հիմալայա լեռը անցնին, վասն զի երկու հակառակորդներուն զինուորական զօրութիւնը նոյն իսկ բաղդատութեան չի մտներ։ բայց կարելի պիտի ըլլայ տրիպել Անգլիացիները որ կենան։ Բաւական է ճնշումներ բանեցնել քանի մը կէսերու վրայ, եւ թէ խոտորում յառաջ բերել դէպ ի այն տնակ ուղղութիւն մը, որ անհամար ըլլայ անգլիացի քաղաքագէտներու։»

— Լորդ Ռիչիէր արտօնութիւն չտուաւ լրագրական թղթակիցներուն որ հետեւին Թիպէթի արշաւանքին։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Համալսարանական խնդիրներ. — Իտալիոյ եւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ յարաբերութիւնները. — Զանազան միջադէպեր։

Վիեննա, 26 Նոյեմ. — Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կառավարութիւնը արդիւնք իտալերէն այն բարձրագոյն դասընթացքները որոնք Վիլլէթի մէջ ինքայրիքի մօտ, պիտի կատարուին եւ որոնց բացումը պիտի կատարէր Հռոմէն Գ. ազ Կալէրնաթի հրապարակախօսութիւն մը ընելով Բեդրարքայի վրայ։ Այդ արդելքին չարժումին է ի մէջ այլոց բարեկարգութիւնը չնուագարիւս պարգան։ Այդ արդելքին լուրը երբ հրատարակուեցաւ, կարգ մը տեղի ունեցաւ գերման ու իտալացի հանալարանականներու միջեւ բայց չուտով առաջքը առնուեցաւ։ Այդ նպատակով զգուշական միջոցներ ձեռք առնուեցան։

Հռոմ. — Այդ միջադէպին հետեւանքով Իտալիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ համալսարանականները հրապարակաւ բողոքեցին նոյն արդելքին դէմ՝ «Կենցե՛ Թրիէսթէ» եւ «Կենցե՛ Թրէնթէ» գոչելով։ Պոլոնիայի մէջ ալ Աւստրիոյ հիւպատոսարանին առջեւ դեղին անանասա որոտայայտութիւններ ընելով, բայց արգիլուեցան։

— Իտալիոյ նախարարական կուսակցութեան լրագիրները ցաւ կը յայտնեն ինքայրիքի մէջ իտալացի համալսարանականներուն դէմ եղածներուն համար։ Նաեւ կը յանձնարարեն Իտալիոյ համալսարանականներուն որ հանդարտ կենան, որպէս զի անդէպ արտայայտութիւններով չխանգարեն դրացի երկրին հպատակ իտալացիներուն անդորրութիւնը։ Իտալիոյ կառավարութիւնը արդէն պէտք եղած միջոցները ձեռք առած է։

— Նեապոլի, Թուրինոյի, Բատուայի, Բավիայի եւ Վենետիկի մէջ Աւստրիոյ ազնուական արտայայտութիւններ կատարուեցան։ Ժողովուրդը թէեւ ատոր համար, բայց փափաքող է որ Աւստրիոյ եւ Իտալիոյ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան մասին կատարուող բանակցութիւնները չխնամուին։

Հռոմ, 27 Նոյեմ. — Իտալիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ Աւստրիոյ դէմ ազնուական արտայայտութիւններ կը շարունակուին։ Ամէն կողմ «Կենցե՛ Իտալիա, կենցե՛ Թրիէսթէ եւ կենցե՛ Թրէնթէ» գոչագոչներ կը լսուին։ Զգուշական միջոցներ ձեռք առնուած են, որպէս զի աւստրիական դեսպանատան ու հիւպատոսարանին առջեւ այդ տեսակ պարագաներ տեղի չունենան։

— Միլանի Թատրոնին մէջ, երէկ իրիկուն, երբ Եկեղեցը կը ներկայացուէր, հանդիսատեսները Աւստրիոյ դէմ արտայայտութիւններ ըրին։

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Բանամայի կառավարութեան հեռագիրը. — Դատադրութիւնը վաւերացած. — Բոլոմպիոյ պատուիրակները։

Ուաշինկթըն, 27 Նոյեմ. — Բանամայի կառավարութեան բոլոր անդամներուն ստորագրութիւնը կրող հեռագիր մը կ'ստանէ Ուաշինկթընի մէջ Բանամայի դեսպան Պ. Պիւնօ Վարիլլան ծանուցանել Մ. Նահանգաց կառավարութեան թէ ըրանցքին համար կնքուած նոր դաշնագրութիւնը վաւերացած է եւ թէ Բանամա ժամանելուն պէս՝ դեկա. 1՝ պիտի ստորագրուի կառավարութեան կողմէ։ Հիմա միայն կը մնայ Մ. Նահանգաց Սենատին հաստատութիւնը, որ ապահովուած է։

Նիւ-Եորք. — Ռինէօ, Ասքինալ, Հոլկոմբ եւ Գապալէրօ զօրավարները, Բոլոմպիոյ պատուիրակները, այս առտու Նիւ-Օրլէան ժամանեցին Ուաշինկթըն երթալու համար։ Պ. Թրանսիքօ Մանսքէս ալ Նիւ-Եորք ժամանեց։ Այդ պատուիրակութեան նպատակն է Մ. Նահանգաց կառավարութեան բարեկամական միջնորդութիւնը խնդրել Բոլոմպիոյ Միութիւնը վերահաստատելու համար, եւ կամ աւելի նպաստաւոր պայման մը ձեռք բերելու, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ Բոլոմպիա բնաւ տեղեկութիւն չունի Մ. Նահանգաց զգացումներէն ու ոգէն։

ԵԱՐԱՍՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճաբոն. — Կացութիւնը. — Ռուս նաւաբաժինը. — Ֆրանսական ազդեցութիւնը Չինու մէջ։

Լոնտոն, 26 Նոյեմ. — Տէյլի Թէլեկրաֆի Թոքիոյի թղթակիցը կը հերքէ այն լուրը թէ Ճաբոնական մարտանաւեր ճամբայ ելած ըլլան թող չտալու ռուսական Զարէվիչ ու Պաեան մարտանաւերուն Բորթ-Արթուր երթալ, ուր կը գտնուի ռուս նաւաբաժին ամրողջութիւնը։ Կացութիւնը միշտ ծանր է։ Ճաբոնի նաւարանները մեծ գործունէութիւն կը ցուցնեն։

Բեռլին. — Մայրագոյն Արեւելքէն առնուած վերջին լուրերուն նայելով Պաղպակի ռուսական մարտանաւերուն մեծ մասը Բորթ-Արթուր կը գտնուի այս միջոցիս։ Զինական ջուրերուն մէջ երեք մարտանաւեր կան եւ քարէկան ջուրերուն մէջ ալ մէկ։ Այդ նաւաբաժին պատկանող փոխադրանաւ մը Բուսանկ-Թունկի թերակղզին եղերքը պտոյտներ կատարելու դնաց։

Պէրլին. — Բորթ-Արթուրէն կը հեռագրեն թէ վերջերս չինուած տասերիս Թորպիլանաւերուն վերջինը՝ Սբասցի ծովը իջուցուեր է նոյն նաւաշինարանին մէջ։

Հոնկ-Հոնկ. — Քուանիէ տը Հայ-Թակ յօդուած մը կը հրատարակէ այն բարեբաստիկ ընդդիմութեան համար զոր Բէյքինի ֆրանսական դեսպանը ըրաւ Բուսանկ-Սիի նահանգին կուսակալին առաջարկուած գերմանական փոխառութեան մասին։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ Նանի-Նան, Բուսանկ-Սի եւ Բուսանկ-Թունկ Ֆրանսայի անվճռելի ազդեցութեան չըրջանակին մէջ կը գտնուին։

ԱՆԳԼԻԱ

Լոնտոնի Լորդ Մայորեսը. — Լորդ Ռոզպերի. — Տնտեսական պայքարը. — Այիրլանդանութեան դէմ. — Անգլիոյ քաղուհի։

Լոնտոն, 27 Նոյեմ. — Լոնտոնի քաղաքապետութեան Մարտնարդին գումարման մէջ կարդացուեցաւ նախարարապետ Պ. Պալֆուրի մէկ նամակը՝ ծանուցանող թէ թագաւորը Պոտոն պիտոյս տուած է Լորդ Բաղքաքսիտին եւ ասպետութիւնը որոշ օգնականին Պ. Ալֆէյս Ռիչիոլսի Իտալիոյ թագաւորին ու թագուհիին եղած ընդունելութիւններուն իբրեւ յիշատակ։

Լոնտոն, 26 Նոյեմ. — Լորդ Ռոզպերի երէկ իրիկուն բանախօսութիւն մը արտասանեց Սբբրէյ թատրոնին մէջ, Լոնտոնի հարաւային թաղերէն մէկին մէջ, Բան հազար հոգի մուտքի տոմս ուզած էին, բայց հինգ հազար հոգիի միայն տեղ կար։ Պ. Չեմպրլէն ալ նոյն յաջողութիւնը ունեցաւ Բարթիքի մէջ։ Լորդ Ռոզպերի չատ խստութեամբ քննադատեց գաղթականին նախորդ նախարարին ծրագիրները։ Հարկ չկայ առաջ բերելու պարզած փաստերը, վասն զի այն միեւնոյն փաստերն են զորս ազատ փոխանակութեան կուսակիցները կը յիշեցնեն վեց ամիսէ՝ այսինքն անտնական պայքարը սկսելէն ի վեր։ Ազատական կուսակցութեան լրագիրներէն մէկ քանին այնպէս կը նկատեն թէ անընդհատ պատասխանելով ծառայութիւն մը կը մատուցուի Պ. Չեմպրլէնի, մինչդեռ պէտք է լուծիւն պահել անոր նկատմամբ։ Անգլիական դրական դպրոցին պէտք, նշանաւոր պատմագէտ եւ հրապարագիրի եւ ազատական կուսակցութենէն Պ. Ֆրէտերիք Հարիսըն կը յայտարարէ թէ բոլոր արմատականները ոչ-ոք է ջանան՝ չէզոքացնելու գաղթային նախորդ նախարարը։ Դիտել կու տայ նաեւ թէ ամէն օր Պ. Չեմպրլէն նոր լրագիր մը կը գտնէ՝ իր դաղափարները պաշտպանելու։ Երկու ամիսէ ի վեր ազատական կուսակցութենէն երկու հին լրագիրներ մաքառակներու կողմը անցան։ Այդ բոլոր պարագաները, սակայն, ցոյց կու տան թէ Պ. Չեմպրլէն դիւրութեամբ պէտք եղած դրամը կը գտնէ այն ճարտարագործներէն որոնք կը յուսան օգտուիլ՝ իրենց արտադրութեան գիները բարձրացնելու պատճառ ըլլալիք մաքսային սակացոյցէ մը։

— Իտալիոյ թագուհիին հրաւէրով, Անգլիոյ թագուհին գարնան Հռոմ ու Նաբոլի պիտի այցելէ անպաշտօն կերպով, սակայն այդ ուղեւորութիւնը գարնան վերջերը պիտի կատարուի՝ Լէյնա թագուհիին ծննդաբերութենէն ետքը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Անգլիայի երեսփոխանցներու Բարիզ ժամանումը. — Ընդունելութիւններ. — Հացկերոյթներ ու բաժակահաւեր. — Պ. Բոնպի ճառը. — Այցելութիւններ։

Բարիզ, 26 Նոյեմ. — Անգլիայի երեսփոխանները երէկ Բարիզ հասան թաղելէն, մասնաւոր կառախումբով։ Բարիզ քաղաքը չքեղ ընդունելութիւն մը բրաւանեց։ Անգլիացի երեսփոխաններ նախ այցելեցին Ներսէս. Ժողովին ու Ներկայիսին։ Յետոյ, ժամը հինգին, Լիւպէի պալատը գացին, այցելութիւն տալու Պ. Լուպէի։ կիները պտոյտի զբաստաներ էին, իսկ երեսփոխանները արքունիքի տարազը, բազմաթիւ սպաներ ընկերացած էին պատուիրակութեան։ Պ. տ'Էշբուրնէլ տը Թանսթան, դեսպաններու ունկնդրութեան յատուկ մեծ սրահին մէջ, հետզհետէ հանդիսները կը ներկայացներ Պ. Լուպէի։ Հանրապետութեան նախագահը Պատուոյ Լեգէոնի մեծ խաչը կախած էր, չրջապատուած քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարներով։ Տիկին Լուպէ քրմի գոյն քրէք տը լինէ չրջազգեստ մը հագած էր, ձեռագործ ասեղնագործութեամբ զարդարուն։ Ներկայացումներէ յետոյ մեծ սրահը անցան։ Զինուորական նուագախումբը Կոն Սիդ քի Քինկը և Մարսիլեզը նուագեց։ Ֆրանսայի ազգերգը «կենցե՛»ներով ողջունուեցաւ։ Նախ խօսք առաւ Լորտ Պրոսի եւ ի վեր հանեց երկու երկիրներու միջեւ տիրող սիրալիր համակրանքները։ Պ. Լուպէ քանի մը խօսքով շնորհակալ եղաւ եւ Լոնտոն կատարած իր ուղեւորութիւնը ու իրեն եղած սիրալիր ընդունելութիւնը յիշեց։ Ի վերջոյ փափաք յայտնեց որ անգլիացի երեսփոխաններուն այցելութիւնը կարենայ իր նպատակին հասնիլ, այն է խախտուելու, քաղաքակրթութեան եւ մարդկութեան չարերը պատնէշել։ Զերմագին ծափահարութեան այս ճառը. յետոյ ճաշասեղան նստեցան։ Հանրապետութեան նախագահը խօսք առաւ առաջին անգամ։ Անգլիոյ թագաւորին, արքայական գերդասանին և բրիտանական ազգին կենաց բաժակ պարպեց։ Պ. Լուպէ ըսաւ. «Այս բաժակը պարպելով չեմ կրնար չյիշել խաղաղութեան այն գործը, որոնց կապուած է այնքան անկեղծութիւն, թերեւս եւ ալ իրաւունք ունիմ ձայնակցելու, այն սեմանին մէջ, որով օրէնքը կը թելադրէ, քանի որ պատիւը ունեցայ ընդունելու այդ մեծ մտաւորներ թելադիրները, բան մը որուն համար սիրելիս ուզեց իր խորհրդակիցը ընել զիս Իւսէրի Վեհափառ Կայսրը։ Լա Հէի համաժողովին մէջ նուիրագործուած գործը իր սկզբնաւորութեան մէջ է տակաւին։ Արեւմտեան Եւրոպայի երկու մեծ ազգերը պէտք է հրճուին, իրաւարարութեան դաշնագիրը առաջին անգամ իրենք ստորագրած եւ հաստատելի օրինակ մը առած ըլլալնուն համար։ Համոզուած եմ թէ այդ չարժումը չպիտի կասի, եւ ապահով եմ ձեր դատողութենէն, ինչպէս իմ հայրենակիցներս զգացումներուն վրայ, մոռցելով որ մեր հետապնդած գործը յաջողութեամբ պակուր։» Սբբ Ուիլիեմ Հուսսէրիի եւ Լորտ Ամբսբրի պատասխանեցին, Ֆրանսայի բարգաւաճման համար եւ Պ. Լուպէի ու տիկին Լուպէի կենաց բաժակ պարպելով։ Ճաշը վեցկաս տաքը վեցուկէսին։ Բայց օրուան ամէնէն փայլուն ընդունելութիւնը եղաւ այն մեծ հացկերոյթը, որ իրիկուան տրուեցաւ Կրան Օթէլի մէջ։ Բոլոր նախարարները ներկայ էին, բացի Պ. Տէլքասէէ. Նաեւ ներկայ էր անգլիական դեսպան Սբբ Լեմբնտ Մըլնսը։ Բաղաքական, գրական ծանօթ անձնաւորութիւններ, Երեսփ. Ժողովի եւ Մարկոյտի անդամներուն կէսը գրեթէ ներկայ էին։ Լոնտոնի մէջ ի գործ դրուած ընդունելութեան համաձայն, իւրաքանչիւր անգլիացի երեսփոխան կը գտնուէր երկու ֆրանսայի պատգամաւորներու մէջեւ։ Ճաշասեղանը լաւ պատրաստուած էր, իսկ դիմերները առատ ու ընտիր էին։ Բաժակաճառերու ատեն, Պ. տ'Էշբուրնէլ տը Թանսթան, որ հացկերոյթին կը նախագահէր, ոտքի ելաւ եւ Անգլիոյ նախարարապետ Պ. Արթուր Պալֆուրի մէկ հեռագիրը կարդաց, որով ցաւ կը յայտներ անգլիացի երեսփոխաններուն ընկերակցած չըլլալուն համար։ Յետոյ փոխակի անգլերէն եւ ֆրանսերէն լեզուով խօսեցաւ Պ. տ'Էշբուրնէլ տը Թանսթան, ի վեր հանելով ֆրանսայի պատուիրակութեան եղած փայլուն ընդունելութիւնը Լանտոնի մէջ, եւ երկու երկիրներու միջեւ կնքուած իրաւարարական դաշնագիրը։ Ի վերջոյ ըսաւ թէ իր անուրիները իրականացած էին եւ խօսքը իր պաշտօնակիցներուն կու տար։ Սբբ Ուիլիէմ Հուսսէրիի ոտքի ելելով ըսաւ թէ երկու երկիրներու միջեւ բարեկամ յարաբերութիւններ հաստատելու համար էր որ Ֆրանսա եկած էին իրենք։ Յետոյ, նախարարապետ Պ. Բոնպի, երկարատեւ ծափահարութիւններու միջեւ սկսաւ խօսիլ։

«Առաջին անգամն է որ, իբր նախարարապետ, կ'ըմբռնեմ թէ որքան ցաւալի բան է որ ճշմարտապէս տիզերական լեզու մը դոյութիւն չունի, որով կարենային բոլոր ազգերը յայտնել իրենց զգացումներուն միութիւնը։ Թէեւ իմ մարդկի լեզուիս պէս կը կարդամ անգլիացի բանաստեղծները, թոլլատուութիւն պիտի խնդրեմ հիւրերէս ֆրանսերէն խօսելու։ Գերութեան ջնջումէն ի վեր, ուրախ է գործ երթալ այնքան պէտք չունեցաւ վենտնձն հոգիներու որքան խաղաղութեան գործը։ Մենք որ, հանրային կարծիքը կանխաւ վաւերացուց երկու մեծ խորհրդարաններու որոշումները։ Արդարեւ, այսօր, երկու ազգեր են որ միեւնոյն սեղանին կը մասնակցին (Երկարատեւ ծափահարութիւններ)։ Դալով այն թախծալից մտքերուն, որոնք վերապատուումներ կ'ընեն մեր վերջի դաշնագիրներուն նկատմամբ, չատ վերապահում ցոյց կուտան։ Պէտք է ըմբռնել թէ նոր հանգամանքներու առջեւ կը գտնուինք եւ դէպի անծանօթ հորիզոններ կ'ուղղուինք։ «Ժամանակը այն բաները միայն կը նուիրագործէ, որ իր մասնակցութեան բաժինը ունեցած է, կ'ըսէ հեղինակ մէնէն հին ազերբայնեներէն մէկը։» Ճէ՛ն ուրեմն, մեզի չէ թոլատրուած ժամանակը վկայութեան կոչել եւ յոյսերու չարժառիթներ խնդրել անկէ։ Ժամանակը նուիրագործած է իրաւարարութեան դաշնագիրը, որուն ինքնաբերաբար պատմութեան վրայ հիմնած է զայն։ Մեր պայմանագրութեանց արդի ձեւը թերեւս անկատար է, սակայն պիտի կատարեալ գործուի։ Այնպիսի ձեւ մը պիտի առնէ որ տարիները պիտի խոնարհին անոր առջեւ։ Այ աւելի զայն ճշդելու հոգը միայն ձգելով։ (ծափահարութիւններ։) Իրաւարարութեան դաշնագիրը է այն... ինչ որ է։ Բայց ամէն ոք կրնայ նպաստել զայն իր բեղուն սերմը վերջնական դաշնադրութեանց, աւելի խորունկ, աւելի զօրաւոր եւ աւելի ներմարպէս մարդկային։ Եւ թոյլ տուէք ինձի ըսել, ի վտանգ մեր յոյսերուն տալու այնպիսի բարդարութիւն մը՝ զոր չպիտգանց պիտի գտնեն ամենք — բայց անոնց բարեացակամութիւնը, զիս արդարացնելու համար, լեզուի այս չափազանցութիւնը պիտի վերագրէ այս հացկերոյթի դիւրաձաղդը ներմութեան— ընդհանուր ալ եւս ո եւ է վեճ չպիտի գըտնուի հարեւան երկու կառավարութիւններուն միջեւ, եւ եթէ դիւանագիտութիւնն ալ չի յաջողի լուծել ծագած վէճերը, իրենք պիտի դիմեն իրաւարարական դաշնագրին։»

Պ. Բոնպէն յետոյ խօսեցաւ Պ. Պէրթլօ, Լորտ Ավբրպերի (իր նախկին ամուսնով Ճոն Լըպոք, անուանի գիտուն), Պ. Տրեիս Բաչէն եւ Պ. Ժորէս։

Բարիզ, 27 Նոյեմ. — Այս առտու անգլիացի երեսփոխանները այցելեցին երկու ծանօթ նկարիչներու, Պ. Ռոդէի եւ Պ. Բոտէնի։ Առաջինին ալխատանոցին մէջ տեսան մեծ նկար մը, որ կը ներկայացնէ Լա Հէի համաժողովին առաջին նիստը։ Յետոյ այցելեցին առեւտրական Սենատ եւ Փաղաքաշտարանը, ուր փոխադարձ ընդունելութիւններ եղան եւ ճառեր արտասանուեցան։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ կայսր. — Բժիշկներուն յանձնարարութիւնները. — Թեհսոր Կաեսկի մահը. — Հիւսներ սպան։

Պէրլին, 27 Նոյեմ. — Վիլհէլմ կայսեր երեք բժիշկները՝ Իլպէրգ, Ֆոն Լէօֆհոլտ եւ Մորից Շմիտ յանձնարարեցին ձայնի մարզանքներ կատարել, որպէս զի ձայնական լարերու ձգտումը նուազի։ Տոքտ. Սրիեց որ տասերկու տարի չարունակ աչխատանքը եղած է Շմիտ բրոֆէսորին, պիտի հակէ այդ մարզանքներուն վրայ։

— Լուսէպէքէն կը ծանուցանեն գերման արուեստին նշանաւոր պատմաբան Թէոտոր Կէյտցի մահը ութսունրեք տարեկան։ 1846էն ի վեր անօրէնն էր Լուսէպէքի արուեստներու Ընկերութեան։ Նաեւ 1850էն ի վեր գլխաւոր հիմնադիրը հիւսիսային Գերմանիոյ արուեստներու մեծ Ընկերութեան։ Զանազան չանկան հրատարակութիւններ ունի։

— Նաւային սպայ Հիւնէր երկու տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր այնմեան ըլլալուն համար զինուոր մը որ զինով ըլլալով զինքը լարուած։ Հիւնէր վտարուեցաւ զինուորական ասպարէզէն։

ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ ԵՒ ԻՐ ԿԱՌԱՎԱՆՔ

Ամուսնիք. — Առաջին փախուստ մը. — Ֆոն Քարլոսի յայտարարութիւնը. — Կառավանը իբրեւ միջնորդ. — Ընտանիքին յայտարարութիւնը. — Հերեսում մը։

Լոնտոն, 26 Նոյեմ. — Նիսէն կը հեռագրեն Տէյլի Էքսբրէսի. — «Ամենաստոյգ աղբիւրէ կը տեղեկանամ հետեւեալ իրողութիւններուն՝ Շէօնպուրգ-Վալտէնպուրգի Ալիս իշխանուհին փախուստին նկատմամբ. — Ալիս իշխանուհին ժամանակ մը սպիտուեցաւ բաժնուիլ իր ամուսնէն՝ Քրէհէրիքի իշխանէն, վասն զի այս վերջինն անհնար եւ արտակարգ բնութիւնէն ձանձրացած էր։ Իշխանուհին հետ ամուսնանալէ առաջ, Ֆրէտերիք իշխանը որ չատ պէտք ունէր դրամի, կաթոլիկութիւնը ընդունեց։ Այդ դատանափոխութիւնը տնանձութիւն պատճառեց իր ազգականներուն, որոնք ամբոխ յատկացուած թուակը դադրեցուցին։ Ամուսնութիւնը հաստիւ թէ կատարուած էր, իշխանուհին ստիպուեցաւ իր ամուսնոյն մեծաքանակ պարտքերը վճարել։ Այդպէս չարունակուեցաւ մինչեւ որ Ալիս իշխանուհին ամբողջ հարստութիւնը վատնեց՝ ամուսնոյն պարտքերը հատուցանելու համար։ Մինչեւ իսկ պատրաստուեցաւ վաճառել իր զոհարեղէնները։ Բարեկամները ու ազգականները քանի անգամ խրատեցին իշխանուհին՝ բաժնուիլ իր երկնէն, բայց իշխանուհին մինչեւ անցեալ օգոստոս ամիսը համբերեց ամուսնոյն անհնար վարմունքին։ Այդ թուականին էր որ լսելով ու գրեթէ առանց ստակի բաժնուեցաւ Ֆրէտերիք իշխանէն՝ իր պատուոյ տիկնոջը հետ հասնելու եւ հոն Պապին ապրելիկցութիւնը ու խորհուրդները խնդրելու։ Ինդրեց որ իր ամուսնութիւնը չեղեալ նկատուի, բայց համոզեցին զինքը որ համբերէ մինչեւ որ կարգալիները քննեն խնդիրը։ Յետոյ Ալիս իշխանուհին, իր զուգակին տասնրուք ամեայ մանչ մը՝ եւ պատուոյ տիկին Նոսթից Պառոնուհին հետ, Սորի գնաց՝ Ճէնովայի մօտ, ուր հանգստ վիլլա մը վարձելով սպասեց դէպքերու ընթացքին։ Հոն բոլորովին քաշուած ապրեցաւ, սպասաւորներուն թիւն ալ զեղչելով։

Գերլին. — Տրէյտայէն իբրեւ վաւերական հետեւեալը կը հաղորդեն Ալիս իշխանուհիին փախուստին նկատմամբ. — «Տարի մը առաջ Ֆրէտրիք իշխանին ընթացքը մեծ նեղութիւն պատճառած էր Ալիս իշխանուհիին որ զայրանալով իր ամուսնոյն անհաւատարմութենէն, իրաւագէտներէն խորհուրդ հարցուց ամուսնալուծման համար։ Ալիս իշխանուհին, այդ արդիւնքը ձեռք բերելու անհամբեր, փախաւ Իտալիոյի մը հետ որ քանի անգամներ ինքնաչարժ կառքով անոր ընկերացած էր։ Բիչ վերջը մասնակի հաշտութիւն մը գոյացաւ իշխանին եւ իշխանուհիին միջեւ։ Անցեալ փետրուարին իշխանուհին Իտալիա դնաց, ուր հանդիպեցաւ Մաթէրնիին եւ իրեն հետ կաւէրիից տարաւ Մաթէրնի հոն պատսուհի մը սիրելով անոր հետ ամուսնացաւ։ Իշխանուհին ընդդիմացաւ եւ պնդաց որ Մաթէրնի իրեն հետ Իտալիա դառնայ։ Կ'երեւայ թէ այդ փախուստի անմիջական պատճառն էր Մաթէրնին անկարելի իր օրինաւոր կնոջմէն։

— Տրէյտայէն կը հեռագրեն թէ Մաթէրնի օրինաւոր կինը նոյն քաղաքը գացեր եւ հոն յայտարարեր է թէ իր ամուսինը մոլորեցուցիչ կնոջ մը անմեղ զոհն է։

Հռոմ. — Տոն Քարլոս, իր աղջկան՝ Ալիս իշխանուհիին փախուստին եղբը, պաշտօնապէս ծանոյց իր ազգականներուն եւ բարեկամներուն թէ իրեն համար մտած է Ալիս իշխանուհին։ Հիմա լուր կը տրուի թէ անցեալ գարնան Վիարէնիոյի մէջ իշխանուհին յարաբերութիւններ ունեցեր է իտալացի սպայի մը հետ որ ամուսնացած է։ Հոս կ'ենթադրուի թէ կառապան Մաթէրնի աւելի միջնորդ մը եղած է։

Նիս. — Ալիս իշխանուհին Սորի կը բնակի Մորեաքօ Վիլլայի մէջ։ Պենէթէթի անունով։ Նշանաւոր Տոն Ժէմ տը Պուրպոն որ Մանթան կը գտնուի, կը հերքէ Պէրլինի այն հեռագիրները որոնք գայթակղական ձեւի մը տակ կը ներկայացնեն իշխանուհիին փախուստը։ Կը յայտարարէ թէ իր ընտանիքին համամտութեամբն է որ իշխանուհին որոշած է Սորի երթալ։ Տոն Ժէմ այս իրիկուն իր քորջը մօտ կերթայ։

— Այդ ընտանիքին բարեկամ անձնաւորութիւն մը կ'ըսէ թէ իշխանուհիին կնոջ ու մօր զգացումները մեծապէս վիրաւորուած են եւ այդ պատճառով է որ ամուսնոյն քովէն բաժնուած է, առանց վերադարձի յոյս ունենալու։

Հռոմ. — Իշխանուհիին ազգականներէն տիկին մը յայտարարեր է Ճիորնալ տ'Իդալիա լրագրին մէկ խմբագրին թէ սնալ է փախուստին լուրը, վասն զի չորս ամիսէ ի վեր իշխանուհին, իր երկանը հանձնելեամբը, Սորի կը բնակի եւ ցնծութիւնը համար իր սպասուհիին ասնանը առած է որ է Մաթէրնի։ Բանի մը տոգի այդ պարագան իմանալով չարամիտ մեկնութիւններ տուած են։ Կառապանը այդ սպասուհիին երկին է եւ թէ ատոր եղբայրը իշխանին իմաց տուեր է կարծեցեալ գայթակղութիւններու։ Սարէրն նոյն լրագրին ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ իշխանուհին կը հերքէ իր մասին տարածուած ընչամական զրոյցները։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆԴԱ

ՄԻԱՑՈՒՄ ՕՍՄ. ՓՈՓՈԽԱԼ ՊԱՐՏՔԻ

Երկաթուղիի պարտաթուղթերու կրօնի թերթին անջատումը

Օսմ. Կայս. Պանքան, Գալատիոյ մէջ, սովորական ամէն օր պիտի ընդունի, բայց ի բերաթէ, ժամ 10էն մինչեւ իրիկուան ժամ 3, իրեն ներկայացուելիք երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կրօնի թերթին անջատման եւ երկու Փ. փոխարժէքին գանձման համար։ Այդ պարտաթուղթերուն հետ պէտք է ներկայացուին թուագրեալ պարտքեր, երկին օրինակ եւ կարգի եղած ձեւերեամբ պարտաստուած։ Անընթնեի կամ աւարտած եւ նորէն գրուած թուականներ պարունակող պարտքերը պիտի մերժուին։ Պարտքերը պէտք է թուական ունենան եւ օրինաւոր կերպով ստորագրուած ըլլան։ Հայցէին հետ պէտք է պարունակեն նաեւ ներկայացնողին անունը ու մականունը։ Պանքան ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ կը դնէ պարտքի օրինակներ։ Պաշտօնեաները պիտի պատրաստեն պարտքեր, երբ ներկայացնողը կարող չըլլայ։ Պարտաթուղթերու յանձնումին փոխարէն պանքան անուանական սաստգիր մը պիտի տայ՝ ցոյց տուող այն պայմանաժամը որու միջոցին Պանքան պիտի կատարէ ներքին գործողութիւնները ու ձգումը։ Այդ ձգումը կատարուելէ յետոյ իրենց ալրերուն սովորական պայմաններով եւ պիտի տրուին այն պարտաթուղթերը որոնք վիճակահանութենէն չանած են եւ կամ անվաւեր։ Որոշուած պայմանաժամը աւարտելէն ետքը Պանքան այդ ստացագիրները ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ պիտի դնէ երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ կրօնի թերթը անջատուած, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր պարտաթուղթի համար երկու Փ. է փոխարժէքը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Միւթէմիզի ասքանան տրուեցաւ Կէյպզէի գայմագամ Անմէտ Բաշիզ էֆ.։ Մաթիէի ասլիքան Մէհմէտ պէյի՝ որդի Ալի պէյի, ուսուցիչներու մատակարար կայս. անձնական Դանմանն։

— Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշանն տրուեցաւ Անգլիոյ տէրութեան Սալիսբիի նաւարանին վերատեսուչ Համիտ ծովակալին։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթի կայս. անձնական Դանմանն ուսուցիչ մատակարարող Սլի պէյի եւ երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ընկերներէ Միցոնաքի էֆ.։

— Առաջին կարգի Շէֆգաթի Անգլիոյ տէրութեան Մալթայի նաւարանին վերատեսուչ Համիտ ծովակալին կնոջը։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթի կայս. անձնական Դանմանն ուսուցիչ մատակարարող Սլի պէյի հարսին՝ Նիյազի հանրի։

— Լիսգաթի ոսկի չքդարամ Լիբանանի կառավարչին առաջին Թիկնապահ ասարիկան-ղենուորներու հազարապետ Աս. Թոսան Մէլէմէզ պէյի։

ՔԱՂԴԵԱՑԻՆԵՐՈՒ. Պատրիարքին կ. Պոլսոյ փոխանորդ Տ. Նարեկ Ղարիպ եւ կ. Պոլսոյ մէջ նոյն հասարակութեան նախագահ Թաղիպզատէ Ագոպիւլքերի՛ փ. չղ, երէկ իրիկուն, կայս. Պոլսոյ երթալ պատիւ ունեցան մասնակցելու Թիարի սեղանին եւ յետոյ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՍԱՆԻՏ ՓԱՇԱ. — Վեհ. Սուլթան իմանալով պատկան Խորհուրդին նախագահ Սանիտ փաշայի հիւանդութիւնը, երէկ բարեհաճեցաւ սենե

Դրան մէջ կազմուած յանձնաժողովին կողմէ դրաշնաթուղթի օրէնքին համար պատրաստուած նոր օրինագիծը Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին անդամներուն կողմէ զատ զատ քննուելով արդիւնքը պիտի տեղեկագրուի նոյն Խորհուրդին։ Դրաշնաթուղթի նոր օրէնքը մինչեւ յառաջիկայ յունուարին վերջը վերջնական որոշում մը առնելով, կայս. Իրատէով վաւերանալէ ետքը, պիտի գործադրուի եւ մտնէ յառաջիկայ 1320 տարիէն՝ այսինքն մարտ մէկէն սկսեալ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը եւ Լէպի Օ'Քոնոր, առջի իրիկունը, տեղն մը ուտելի ի պատիւ Մալթայի նաւարանին վերատեսուչ Համիլթի ծովակալին եւ կնոջը։ Ներկայ գտնուեցան նաեւ դեսպանատան պաշտօնեաները։

—Անգլիոյ դեսպանատան առեւտրական կցորդ Պ. Վէքլէ, իր կառավարութեան հրամանով, Պուլքէշ ուղեւորեցաւ ուսումնասիրելու Ռումանիոյ տնտեսական կացութիւնը եւ Անգլիոյ հետ եղած առեւտրական յարաբերութիւնները ընդարձակելու միջոցները։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ որոշեց որ հանրութեան գործերը կանոնաւոր կերպով տեսնելն եւ յապաղումներու չենթարկուին։ Նաեւ այդ մասին թերացող պաշտօնեաները ու քարտուղարները առաջին անգամ իրենց ամաթոշակին մէկ քառորդէն զրկուին՝ երկրորդին՝ կէսէն եւ երրորդն ալ ամբողջէն։ Եթէ այդ ալ բաւական չըլլայ, վտարուին։ Այդ որոշումը այս օրերս պիտի գործադրուի։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ. — Մեծ-Եպարքոսը տեղեկանալով որ Էրզրում, Սըվազի ու Խարբերդի նահանգներուն եւ Դըրշէկի գաւառին մէջ հանրային կրթութիւնը գոհացուցիչ վիճակ մը չունի, ծանոյց կրթական նախարարութեան որ այդ տեղերուն հետ բանակցելով ատոնք թէ հանրային կրթութիւնը ծաւալելու համար ա՛ւր եւ ա՛ղքան նպաստներ պիտի տան։ Դիւանագիտաց դասակարգէն մէկ մը ուղարկուելու է

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոկտոշաղ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ՍՐԲՈՅՆԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՏԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու ամենրցեալ գիներով։ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԴԷՊ ՅԱՆՈՒ ԵՒ ԿԵՆՍԱՑ՝ չնչաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի սակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի ու մանչոյց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։
ԿԱՐԾԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱԵԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶԲԷՆ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է՝ ՕՍՄԱՆՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՈՐԴԻՐ Ն. ՉԱՌԵՆԴԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբաս խան

ՀԱՃԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔԷՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չինծու գովեստներ կը կարդացուին։ Հագգը Էքէրէմ խայծղանը օսմ. ու օտար բժիշկներու գնահատմանը եւ առողջապահական Խորհուրդին տրօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ատամոգքի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Միստ օգտակար է հաղի, ցնցղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուներու եւ դեղարաններու մէջ։ Դիմեն է հինգ դրուշ։ 25—30

ՀԻՄԵՆԴՈՒԹԻՒՆԷ ՎԵՐՋԷՆ՝ ՋՕՐՈՒԹԻՒՆ

Երբ տենդը և երկայն հիւանդութիւններ և անհանգստութիւններ որոնք մարմինը տկարացուցած և ընդհանուր անզօրութեան մէջ ձգած են, ի հարկէ մարդո զօրացուցիչ բանի մը կարօտ է որ զինքը շուտով կատարեալ առողջութեան հասցընէ։

Շիշերու վրայ ասոր ուշադրութիւնդ ընել պէտք է։

SCOTT'S EMULSION

ոչխարճիւ մէջ առաջին կարգի զօրացուցիչ դեղ մըն է և իրմէ հաւասարը չկայ։ Ախորժակ կուտայ և թէ մարսողութիւնը կը շտապէ։ Մարմինը կը զարգացնէ և նոր հիւսուածներ կուտայ, կենսաղութիւնը կը վերականգնէ և հիւանդութեան դիմադրելու համար ընդհանուր դրութեան զօրութիւն կուտայ։ Լաւագոյն թաղադրութիւնը թէ կերակուր է թէ դեղ է, և տեսակաց դրութեան մէջ կարօտ եղած մը և զօրութիւնը առատապէս կը մատակարարէ, և ասոր անհրաժեշտ զարգացումներուն զարգացումներն ալ ուշադիր կարմանալի են։ Ամառուան մեծ վառնէի մէջ դրութիւնը նոր մը և զուտ կը կորսնցնէ և հեռապէս շուտով պրէպի կը տարածուի որ հիւանդութիւններու դիւրաւ զոհ կ'ելլայ։

ԸՍՊՕՅԹ ԲԱՂԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ

բոլոր կերակուրներու զօրութիւնը կը պարունակէ, դիժի վանումը կը դադրեցնէ և առողջատեսակ մը կը կազմէ։ Ընդ միւս վարդագոյն փաթեթի մը մէջ և վրան այս պատկերով կը գտնուի։

Թարմ դեղատներէն և դեղագործներէն։

ՈՍԿԵՐԻՉ ԳՈՒԻԱԹՕՖԼ
ՍԵՂԱՆԻ ՍՊԱՍՆԵՐ

ԳՈՐՄՍԸՐԱՆ ԲՈՒՐՍԻ ՄԷՋ 56, Ռիւ տը Պօնսի — Ապրանքներու ցանկին առաջարկ ձրի

Պ. Հ. ԱՆԶԵԼ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ ՄԱՐԴՈՒ — Եւ Գոլֆիֆլ անունը ա՛ր բոլոր գիներով

Ամէն արծաթագործում բոլոր առարկաներու — Ապրանքներու ցանկին առաջարկ ձրի

Նոր վաճառուի Կ. ՊՈԼԻՍ, գլխաւոր վաճառատունց մէջ, ԻԶՄԻՐ՝ Ս ժօրժիատես 47 ՌիւեթրաՓ Սէվկիկի Գլխաւոր վաճառատունց մէջ ՏԷՐՈՒԻՔ՝ Մէմի և Մանասէ

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇՈՒ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական ճանապարհորդութիւններ

Ցուլիս	
Գշ. 18/1	Սեվաստարոլ ժամը 10ին միջօրէի առաջ։ Տարսանէլ, Այնորոզ, Սեղանի, Իզմիր, Փրոս, Թարսապոլսոնամ, Գէրսուզ, Ճաֆա, Բոլոգ-Ճաֆա, Ալեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Եշ. 20/3	Օտեսսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 22/5	Մէսինին, Իզմիր, Բիրէ, Ալեքսանդրիա, ժամ. 10ին միջօրէէն առաջ։ Օտեսսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 23/6	Ինեպոլու, Սինոպ, Տաման, Օրաս, Տիրասոն, Տրապիզոն, Բիզէ, Գոռում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։ Գուրկապ, Վառնա, Օտեսսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՅԱՆՁ. ԼԻՄԷԼԵՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՇՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելքց միջեւ բաղնիք

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիա	10500		
Ամէնեան	10500		
Գէսպրիան	10500		
Լանքաստրիան	9000	Պիէրիան	12000
Նիլատէլֆիա	9000	Բրատիան	8000
Հելսմանեան	8000	Աբէրեան	8000
Ջորջիան	8000	Անտալուզիան	8000
Պատոնիան	8000	Նիլգարին	8000
Ֆիրֆիէնեան	8000	Լէյտարան	8000
Նալէրնիան	8700	Մոնտ	[illegible]
Վալսնեան	8700	Գորգոս	[illegible]
Նիմանեան	8700	Լիսոն	[illegible]
Նոսպիան	8500		

Ապրանքի ամբարձիչ կը խնդրուի իրմէ ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ նաւակներ մաքսատունը հանելու համար։ Բեռնց հրահանգը դրկել շաբաթուան ժամեր. Նաւամէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՖՖՕՒԱՐ ԼԻԱՆՈՒԹԻ
Ղալաթիա, քարտէզի վրայ
600 մաքսատան կից տեղ

ՌՕՍԻԱ
ROSSIA COMPAGNIE D'ASSURANCES
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԻՍ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Բեռերապուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճանապարհներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սեռոյցի խորտակումներուն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութիւնները համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ագարեան խան, Վէյսոտա, Ղալաթիա, և Ղալաթիոյ գործակալութիւնն, Էսկի Կէմրի և խան, Բարափին դրան։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 524

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ
Ն. ԲԱԴԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ՕՐԱՑՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Դեկա. 1ին Իսմէրէքի, Մարսիլիա։
» 7ին Սիրոսի, Սեւ Ծովէն։
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Դեկա. 2ին Իսմէրէքի, Սամսուն, Տրապիզոն Պաթում և Նովորոսիսք։
» 1ին Հեռս, Մարսիլիա և Անվերս։
» 8ին Սիրոսի, ուղ. Մարսիլիա։
Յամառ ուղղակի Բարիզի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգ՝ 175 ֆրանք. Ցեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօք Հանէ Բարափին վրայ։ 518 Բ. ՌԷՊՈՒԼ

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.
ПРАВДИВЫЙ МАРКА ОРЕЛЪ ОРИГИНАЛЬНЫЙ ОРЕЛЪ МОНОПОЛЬ
պատիւ ունին ծանուցանել իրենց յարգոյ յաճախորդաց թէ, վաճառատան բաղդատան տեսակներու վրայ այս տարի աւելցուցած են նաեւ առանձնակարգ լաստիկ կօշիկներու ճոխ մթերք մը, վերը ցուցուած մարքամով, որ տեսակի աղնուութեան, տոկունութեան եւ ժամանակի տեսակէտով անմրցելի է։
Կը ծախուի մանրայն մեծաքանակ, այսինքն անառուկով։
Գաւառներէն պատմանները եւ գիներու մասին տեղեկութիւն ուզողները կրնան դիմել նամակով իրենց հասցէին։
ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Մարքունիքներ, թիւ 4—6
26—25

ՊԱԼՔԱՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ
Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ
1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, ողջոյ օժանդակութիւն այլեւայլ կարգագրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութիւնէն յետոյ ապահովագիրը անվճարելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է առարկութիւն չընէր ապահովագրեալին անձնասանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու ազատութիւն, եթէ առանց իմաց տրուելու ալ կատարուի. նմանապէս ո՛և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները զեղ ամբս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,208 ֆր.։
Գոնուած Ապահովագրին 1,423,965 ֆրանք։
Ապահովագրութիւն փայտէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ
Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմնոյ ալխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։
Ընկերութեան դրամատուններն են ԲՐԻՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍԷՐՍԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿՍՐԻՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։
Գործակալ ընդհանուր Թոսրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։
Կ. Պոլիս Ղալաթիա, Թաւթապուն խան, Օ.մ. Պանքային դիմացը։
Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԷՐԹԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ
Ընդհանուր Հալի և Պոլսոյ եւ Սմիւռնայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոզս	1011	Մարսէ	724	Ղազարիս	186
Ալէրտ	3607	Գոնկս	2905	Կրոստոս	1695	Մարինկս	2273	Մարթա	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	895	Լիրս	775	Մարգէլս	3709	Ֆիրթս	1735
Արիսոզս	2271	Ֆիտս	4311	Լիտալիս	1881	Միքտոս	3557	Միլվիս	1193
Գասանս	1822	Ջոնինս	937	Լինտու	3720	Մելս	1057	Մէրս	1306
Գորոտնիս	1264	Ֆուլրս	2333	Լերարիս	3600	Մոնդէպէլս	1755	Թասոս	1328
Գրաւս	1076	Ֆրաթս	1713	Լուսիէր	596	Մուրիլս	2419	Թ. Ուիլսն	1546
Գրիւնս	341	Ֆինամս	504	Խակս	2354	Նէրս	1083	Օրրս	3827
Գրֆֆալս	4431	Իպրս	2464	Խուանս	3540	Ոֆրս	4100	Թօլէսս	1470
Գէլրս	1671	Իտոզրանս	1520	Ֆիլնս	1080	Ոնարիս	4085	Թորքիս	487
Դալիրսս	1837	Էրսաս	1841	Ֆլէսս	1053	Օրլանս	1536	Ուրպինս	2429
Դասէս	1244	Ֆիտս	954	Ֆօլրինս	2307	Բալէրմս	1687	Վասրս	1914
Գաղս	1094	Ֆինլանս	1828	Ֆօվնս	1700	Բոլս	510	Վրս	1289
Ֆիրպակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիալթս	2229	Վալթուրնս	2296
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4532	Լէբանոս	2272	Ռինալտս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Գանլիէս	3060	Լիվրնս	1643	Ռոլս	1813	Զէրս	1200
Գոլոբատս	4255	Գիդանս	1248	Լօրէնցս	3191	Ռսէս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են։
Մորոլֆս շոգենաւը, նաւապետ Գոքսնոլ։
Ալէքս շոգենաւը, նաւապետ Հիք։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի։
Ֆլիս շոգենաւը, նաւապետ Եընկ. նոյեմբեր 13ին։
Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՔ ԵՆԻՔՋՕՏ
Թիւ 23—24. Փուչեր Միւլքի խան. Ղալաթիա 277

Արտասուեր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ,,ի (200)

ԳՈՒԹԻԵՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱՆՈՎ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԱՆՄԵՌՈՒԿՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԸ

Ը

—Այո՛, յարեց տիկին Եալթա. առանց տրանջալու՝ ոճռելի գործողութիւն մը կրեցի։ Այդպէսով կը կարծէի երկրիս ծառայած ըլլալ, բայց չուզեցի Վիլլակոսի մեքենայութիւններուն զոհ երթալ։ Ինքն էր որ գաղափար յղացաւ չոնոգործել միւսներուն հրաչալի գեղեցկութիւնը, ծուղակի մը մէջ ձգելու համար ձեզ։ Ինքն էր որ այդ առաջին փորձին անյաջողութենէն յետոյ ձեզ հոս առաջնորդեց։ Կը յուսար որ ես պիտի յաջողէի այն ձեռնարկին մէջ, ուր միւսներն ի դերեւ ելած էր։
Կրնայի մնռնիլ իմ կրած գործողութեանս հետեւանքը, որովհետեւ հոգիս կրնայի տաքի վրայ կենալ, եւ այն կատակերգութիւնը որ ինծի խաղալ կու տար Վիլլակոս, մահացու խստակրկնումի մը վտանգը արհամարհել կու տար ինծի։ Անոր հոգը չէր թէ կրնայի մեռնիլ, բաւ էր որ անհետացնէր Նիլիական ապացոյցը իմ գործակցութեանս այդ գողութեան մէջ։ Զիս չէր որ պաշտպանել կ'ուզէր ձեր հետաքննութեանց դէմ, այլ ինքզինքը։ Կը վախնար որ եթէ ես ձերբակալուէի, ինքն ալ իբր իմ մեղսակից պիտի մատնուի։ Չէր ենթադրեր որ Գ. ոը Բարնոէլի վրայ պիտի խօրհիք ինծի հետ, իմացնելով թէ կը զրպարտէին զայն, եւ ոչ ալ կ'ենթադրէր թէ անմեղի մը նկատմամբ չահագրգռում ցոյց պիտի տայի։ Եթէ կանխատեսած ըլլար պատահածը, պիտի զգուշանար հոս առաջնորդելէ ձեզ։ Այն օրը երբ նշմարեց թէ կը ջանայի Գ. ոը Բարնոէլը երեւան հանել, ինծի դէմ դարձաւ։ Կը նեղէի զինքը, եւ կասկածելի վիճակի մը կը մատնէին։ Գաղտագրեր յայտարարեց ինծի դէմ. սարերկրեայ պատերազմ մը... Դեռ բացայայտօրէն չէր կռուեր, այլ ըստուերին մէջ կ'աշխատէր։ Կրցինք ի դերեւ հանել իր խորամանկութիւնները Գ. ոը Բարնոէլը ազատել։ Երբ իմացաւ որ բանտարկեալը ազատած էր ալ ես եւ թէ ամէն ինչ պիտի լուսաբանուէր, դիմակը վար առաւ եւ մահուան դատավճիռս արձակեց։

—Մոռցած ըլլալու է թէ ձեզ պաշտպանող բարեկամներ ունիք։ Այդ դատապարտութիւնը տխրարոյր կատակ մըն է։

—Ձեր եւ ձեր նշանածին վրայ խօսինք, օրիորդ. փոխանակ Մաքսիմի պատասխանելու, յարեց կոմսուհին։ Հիմա կը ճանչնամ զայն։ Մարդոց ամէնէն ազնիւը, ամէնէն խոհարը ու ամէնէն վեհանձն է։ Եթէ երբեք յանցանքներ ալ չունենայի քաւելիք, ուրախ սիրտով անձնուէր պիտի ըլլայի, զայն ետ դարձնելու ձեզի։ Ներեցեք որ յայտնեցուցի անոր հետ տեսնուելու ժամերնիդ։ Պէտք է որ Գ. Տորժէր ալ ներկայ գտնուի, երբ Գ. ոը Բարնոէլը ձեր տունը առաջնորդեմ։

Ալիս չտա վրդոված ըլլալուն, չկրցաւ պատասխանել, բայց Մաքսիմ հանուելութիւն յայտնեց չարժուձեւով մը, եւ տիկին Եալթա ըսաւ ուժգնօրէն.

—Իր հոր տունը առաջնորդեցէք օրիորդը, եւ պատրաստեցէք Գ. Տորժէրը՝ զիս ընդունելու համար։ Վարկեան մը իսկ մի կորսնցնէք... Ինչ որ կրնամ ընել այսօր, թերեւս վաղը չպիտի կրնամ ընել։ Ժամերս հաշուուած են։

Մաքսիմ իւր չհանեց Վիլլակոսի կողմէ եղած սպառնալիքներուն նկատմամբ եղած այս ակնարկութիւնը։

Դէմքը մթագնած էր քիչ մը։ Գաղտիք մը կը տանջէր զինքը, ուստի դլուխը ցնցելով պատասխանեց.

—Մորեղբայրս չպիտի ուզէ մտիկ ընել ոեւէ բացատրութիւն, որքան ատեն որ չլուսաբանուի Բարնոէլի վրայէն երեւան հանուած յիսուն հազար ֆրանքին ազբիւրը։

—Թշնամիի մը կողմէ ղրկուած է, կորրստեան մատնելու համար Գ. ոը Բարնոէլը, պատասխանեց կոմսուհին տխնուժով։

—Հարկ է որ այդ թշնամին չառ զրաւոր եղած ըլլայ։

—Ինչո՞ւ համար Վիլլակոս եղած չըլլայ այդ անձը։ Անագին գումարներ ունի իր տրամադրութեան տակ եւ կարող է ամէն ազատ գործեր ընելու։ Գ. ոը Բարնոէլի ստացած նամակը ձեր կողմէ գրուած է թերեւս... Պիտի տեսնեմ այդ նամակը... Դուք ալ պիտի փնտռէք ձեր կողմէ... ապահով եմ թէ այդ դրամն առաքումը վարդագ մեքենայութեան մը արդիւնքն է... Բայց կ'տղայեմ առանց յապաղման գործեցէք։ Երկու ժամ յետոյ Գ. Տորժէրի մօտ պիտի գտնուիմ, յարեց կոմսուհին, աջ ձեռքը երկարելով Ալիսի, որ կ'արտասուէր։

Մաքսիմ ըմբռնեց թէ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններ աւելորդ պիտի ըլլային, եւ խոհեմութիւն էր վերջ տալ փշեկումներու։

—Եկո՛ւր, ըսաւ Մաքսիմ իր քուլինին, որ չմտրժեց անոր հետեւիլ։

Թ

Մաքսիմ կոմսուհին բնակարանէն մեկնելէ յետոյ Ալիսի հետ, որոշած էր անկեղծօրէն դիմել իր մօրեղբօր եւ Ալիսի հետ մեկտեղ զօրաւոր յարձակում մը գործել։ Ալիս որոշած ըլլալով ուժ տալ Մաքսիմի, այդ յանդուգն գիտաւորութեան մէջ կը քաջալերէր զայն։ Տիկին Սալթա խոստացած էր ձիւ առնելի հանել, յաղթանակը յաղթելու համար։

Ասով հանդերձ՝ Մաքսիմ կը տարակուսէր յաջողութեան վրայ։

Գ. ոը Բարնոէլի վրայ գտնուած յիսուն հազար ֆրանքը տկար կէտը կը ձեւացնէին մտադրուած յարձակումին։ Գ. Տորժէր զգայնիկ պատճառաբանութիւններով եւ յանդուգն ենթադրութիւններով գոնցող մարդ չէր բնաւ։ Կարելի չպիտի ըլլար համոզել զայն, որքան ատեն որ Գ. ոը Բարնոէլ ի վիճակի չըլլար ապացուցանելու թէ այդ ազնուական պանդուխտը անձնօրի մը կողմէ, բարեկամ կամ թշնամի, զրկուած էին իրեն։

Ստիպա պատճառ մը չէր կրնար ըլլալ գործը յետաձգելու համար, ու Մաքսիմ մեծ չփոթութիւն զգաց, երբ Սիրէն փղոցի տան դրան առջեւ հանելով իմացաւ թէ Գ. Տորժէր դեռ նոր դուրս եկած էր եւ մէկ ժամէն միայն պիտի դառնար։

Մաքսիմ ու Ալիս կառքով եկած էին, ու դռնապան Տուլըվան քիչ չզարմացաւ, երբ տեսաւ որ երկուքը մէկտեղ վար կ'իջնէին վարձու կառքէն։

Ալիս պատարագի երթալով խնամածու կնոջ հետ, այնպէս մը ըրած էր որ դուրս եկած միջոցին կորսնցուցած էրսի կին Մարթիսն։ Մաքսիմ չուզեց մինչեւ Ալիսի յարկաթաթիրը ելլել, մանաւանդ որ մանկամարդ աղջիկը չէր ուզեր երկարել անօգուտ խօսակցութիւն մը։

Իրենց բոլոր ըսելիքները յայտնած էին իրարու։

Մանկամարդ աղջիկը կ'ուզէր առանձին արտասուել, ու Մաքսիմ պարզ ժամանակէն օգուտ քաղել, վճռական պայքարի մը պատրաստուելու համար։

Մնաց որ, գործի սկսելէ առաջ, պարտականութիւն մը ունէր կատարելիք։

Վինեարի ալ խնդրին մէջ խառնուած էր. Վինեարիի դէմ պայքար պիտի մղէր, որ իր ամենամտերիմ բարեկամը եղած էր։

Այդ բարեկամութիւնը ցրուցած էր ատենէ մը ի վեր, իրենց կամքէն անկախ պարագաներու հետեւանքով, բայց միւս գոյութիւն ունէր. հետեւաբար Մաքսիմ չէր կրնար պատշաճապէս գործել Գ. ոը Բարնոէլի համար, առանց իմաց տալու Վինեարիի։

Կատարելիք խստասիրութիւնը բաւական դժնդակ էր, բայց Մաքսիմ կը յուսար թէ անկեղծ խստասիրութիւն մը բոլորովին զինքը չպիտի գժտեցնէր իր նկ ընկերոջ հետ։

(Շարունակելի)